

TÁJÉKOZTATÓ

a közérdekű bejelentések védett elektronikus rendszeréről és a panasztörvény szerinti további visszaélés-bejelentési rendszerekről, eljárásokról

1. Az alapvető jogok biztosa által működtetett közérdekű bejelentések védett elektronikus rendszere

A közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. Közérdekű bejelentéssel bárki fordulhat a közérdekű bejelentéssel összefüggő tárgykörben eljárásra jogosult szervhez (a továbbiakban: eljárásra jogosult szerv).

A közérdekű bejelentést a közérdekű bejelentések védett elektronikus rendszerében (a továbbiakban: elektronikus rendszer) is meg lehet tenni. A közérdekű bejelentések megtételére és nyilvántartására szolgáló elektronikus rendszer üzemeltetője az alapvető jogok biztosa. A bejelentés itt tehető meg: https://www.ajbh.hu/kozerdeku-bejelentes-ugyfelkapu_nelkul?p_1_back_url=%2Fkeres%25C3%25A9s%3Fq%3Dk%25C3%25B6z%25C3%25A9rdek%25C5%25B1%2Bbejelent%25C3%25A9sgondoskodik.

A közérdekű bejelentő az elektronikus rendszer útján az alapvető jogok biztosánál tett közérdekű bejelentése során kérheti, hogy személyes adatai kizárólag az alapvető jogok biztosa és hivatala számára legyenek hozzáférhetőek. Ebben az esetben az alapvető jogok biztosa a közérdekű bejelentést kivonatolja annak érdekében, hogy az a közérdekű bejelentő azonosítását lehetővé tevő adatot ne tartalmazzon.

Az elektronikus rendszerbe érkező közérdekű bejelentést vagy annak kivonatát továbbítani kell az eljárásra jogosult szerv számára.

Az eljárásra jogosult szerv az általános szabályok szerint köteles a közérdekű bejelentést intézni azzal az eltéréssel, hogy

a) az eljárásra jogosult szerv az intézkedéseiről vagy annak mellőzéséről szóló tájékoztatást az elektronikus rendszerben rögzíti,

b) abban az esetben, ha a bejelentő azt kérte, hogy a személyes adatai kizárólag az alapvető jogok biztosa és hivatala számára legyenek hozzáférhetőek

ba) a közérdekű bejelentő meghallgatására és szóbeli tájékoztatására nem kerülhet sor,

bb) a közérdekű bejelentés vizsgálatát nem lehet mellőzni azért, mert a közérdekű bejelentő az eljárásra jogosult szerv számára nem azonosítható,

bc) a közérdekű bejelentővel való kapcsolattartás kizárólag az elektronikus rendszer útján történhet, és

bd) az eljárásra jogosult szerv az alapvető jogok biztosának hivatalán keresztül kapcsolatba léphet a közérdekű bejelentővel, és kezdeményezheti a közérdekű bejelentő személyazonosságának felfedése nélküli kapcsolattartást a közérdekű bejelentővel.

Az elektronikus rendszerben a közérdekű bejelentéssel, az az alapján folytatott vizsgálattal és a megtett intézkedésekkel kapcsolatos adatokat – a közérdekű bejelentő védelme és az érdekében tett intézkedések utólagos igazolhatósága céljából – az utolsó vizsgálati cselekmény vagy intézkedés befejezésétől számított öt évig meg kell őrizni, azt követően törölni kell.

Minden, a közérdekű bejelentő számára hátrányos intézkedés, amelyre a közérdekű bejelentés miatt kerül sor – a rosszhiszeműen, valótlan adatot vagy információt közölt bejelentés következménye kivételével – jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne.

Az állam a közérdekű bejelentő részére a jogi segítségnyújtásról szóló törvényben meghatározott támogatásokat biztosítja az ott meghatározott feltételek szerint.

2. Az egyes állami szervek által létrehozott elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerek

Elkülönített visszaélés-bejelentési rendszert hoz létre

- a) az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság,
- b) a Gazdasági Versenyhivatal,
- c) az Integritás Hatóság,
- d) a Közbeszerzési Hatóság,
- e) a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal,
- f) a Magyar Nemzeti Bank,
- g) a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság,
- h) a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság,
- i) az Országos Atomenergia Hivatal és
- j) a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága.

A Kormány rendeletével a Kormány vagy a Kormány tagja irányítása vagy felügyelete alatt álló szervet is kijelölhet elkülönített visszaélés-bejelentési rendszer létrehozására.

Az elkülönített visszaélés-bejelentési rendszert az érintett szervnél egy erre a célra kijelölt, e feladatkörében nem utasítható személy vagy szervezeti egység működtetheti.

Az elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerbe jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekményre vagy mulasztásra, illetve egyéb visszaélésre vonatkozó információt lehet bejelenteni.

Az elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerbe bejelentést bárki tehet.

A bejelentő a bejelentést írásban vagy szóban teheti meg. A szóbeli bejelentést telefonon vagy más hangüzenetküldő rendszer útján, vagy személyesen lehet megtenni.

Az írásbeli bejelentés visszaigazolása keretében a bejelentő részére általános tájékoztatást kell nyújtani a panasztörvény szerinti eljárási és adatkezelési szabályokról.

Az elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerben tett bejelentések kezelésére és elintézésére egyebekben a közérdekű bejelentésekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Bővebb információ az érintett szervek honlapján található.

Az érintett szervek és az alapvető jogok biztosa átfogó és független, a nyilvánosság számára könnyen hozzáférhető díjmentes tájékoztatást nyújtanak a bejelentők rendelkezésére álló eljárásokról és jogorvoslati lehetőségekről, a bejelentők védelmével összefüggő, panasztörvény szerinti szabályokról, a bejelentők panasztörvény szerinti jogairól és kötelezettségeiről, valamint a bejelentésben érintett személyek jogairól.